Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/66812

File ID	66812
Filename	INHOUDSOPGAVE

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	Wezenlijk Nederlands Belang en Economische Migratie : nationaal toelatingsbeleid ten aanzien van buitenlandse werknemers en zelfstandigen
Author	E.R. Koopman
Faculty	Faculty of Law
Year	2002
Pages	269

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/93689

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

INHOUDSOPGAVE

Inleiding tot het onderzoek 16
a. Economische migratie: afbakening 16
b. Wettelijke grondslag 17
c. Wezenlijk Nederlands belang 18
d. Prioriteitgenietend aanbod 18
e. Overzicht toelating buitenlandse werknemers en zelfstandigen 19
f. Vraagstelling 19
g. Aanpak 20

DEEL A: WERKNEMERS EN ZELFSTANDIGEN IN HET ALGEMEEN

1. Economische migratie in verdragen 23
1.1 Inleiding 23
1.2 Europese Unie 23
a. Algemeen 23
b. Vrij verkeer van werknemers 24
c. Het recht van vestiging 25
d. Diensten 26
e. Verhouding tussen de EG en andere regionale unies 27
f. Gebiedsdelen binnen de lidstaten met een speciaal regime 27
g. Derde landers 28
1.3 De Benelux 29
a. Algemeen 29
b. Werknemers 31
c. Zelfstandige beroepen en vennootschappen 31
1.4 Europese Economische Ruimte 32
1.5 Europa-overeenkomsten 34
a. Algemeen 34
b. Verdrag met Polen 35
c. Overige Associatieverdragen 38
d. Uitwerking in nationaal beleid en jurisprudentie 41
1.6 Samenwerkingsverdragen met de Oekraïne, Rusland, Moldavië, Kazachstan en Kirgizië 41
1.7 Associatieverdrag met Turkije 43
1.8 Samenwerkingsverdragen met Marokko, Tunesië en Algerije 44
1.9 Euro-Mediterrane Overeenkomsten 45
1.10 Overige verdragen tussen de EG en landen die aan EG-lidstaten grenzen 46
1.11 Vriendschapsverdrag met Duitsland 47
1.12 Vriendschapsverdrag met Zwitserland 49
1.13 Handelsverdrag met Polen 51
1.14 Handels- en Scheepvaartverdrag met Oostenrijk 52
1.15 Vriendschapsverdrag met de Verenigde Staten 53
1.16 Overeenkomst met Suriname 55
1.17 Europees Vestigingsverdrag 57
1.18 Verdragen met betrekking tot diplomatiek en consulair personeel 58

1.19 General Agreement on Trade in Services 59
1.20 Europees Sociaal Handvest 61
1.21 Samenvatting 64

2. De totstandkoming van wetten inzake economische migratie 66
2.1 Inleiding 66
2.2 De Vreemdelingenwet van 1849 66
2.2.1 Maatschappelijke context 66
2.2.2 Overwegingen en doelstellingen 67
2.3 De Wet tot regeling van het verrichten van arbeid door vreemdelingen 1934 68
2.3.1 Maatschappelijke context 68
2.3.2 Overwegingen en doelstellingen 69
2.4 De Wet arbeidsvergunning vreemdelingen 1964 70
2.4.1 Maatschappelijke context 70
2.4.2 Overwegingen en doelstellingen 71
2.5 De Vreemdelingenwet 1965 72
2.6 Overzicht 74
2.7 De Wet arbeid buitenlandse werknemers 1979 74
2.7.1 Maatschappelijke context 74
2.7.2 Overwegingen en doelstellingen 75
2.7.3 De afweging van belangen 76
2.7.4 Algemeen Nederlandse belangen en belangen van Nederlandse werknemers 77
2.7.5 Belangen van buitenlandse werknemers 78
2.7.6 Belangen van de wervingslanden 79
2.7.7 Belangen van anderen 80
2.7.8 Overzicht 81
2.8 De Wet arbeid vreemdelingen (Wet tewerkstelling vreemdelingen) 1995 82
2.8.1 Maatschappelijke context 82
2.8.2 Overwegingen en doelstellingen 83
2.8.3 Bestrijding van werkloosheid en betaalbaarheid van het sociale stelsel 85
2.8.4 Het beschikken over voldoende arbeidsinkomen door de vreemdeling 85
2.8.5 Werkzaamheden die geen wezenlijk Nederlands belang dienen 86
2.8.6 Belangen van de arbeidsmarkt voor Nederlandse kunstenaars 87
2.8.7 Overzicht 88
2.9 De toekomstige Vreemdelingenwet 2000 88
2.9.1 Maatschappelijke context 88
2.9.2 Overwegingen en doelstellingen 90
a. Algemeen 90
b. Algemeen belang 90
c. Wezenlijk Nederlands belang 92
d. Conclusie 93
2.10 Tot slot 93

3. Wettelijk kader inzake economische migratie 94

3.1 Inleiding 94
3.2 Wettelijke regeling van de toelating van buitenlandse zelfstandigen 94
3.3 Wettelijke regeling van de toelating van buitenlandse werknemers 95
3.3.1 Algemeen 95
3.3.2 Aanvraag van tewerkstellingsvergunning en verblijfsvergunning 97
3.4 Samenhang tussen tewerkstellingsvergunning en verblijfsvergunning 98
a. Aanvraag verblijfsvergunning, verlening tewerkstellingsvergunning, verlening verblijfsvergunning 99
b. Aanvraag verblijfsvergunning, verlening tewerkstellingsvergunning, weigering verblijfsvergunning 99
c. Aanvraag en weigering tewerkstellingsvergunning, verlening verblijfsvergunning 100
d. Weigering tot verlenging of intrekking verblijfsvergunning 101
3.5 Tot slot 102

4. Van algemeen belang tot wezenlijk Nederlands belang 103
4.1 Inleiding 103
4.2 Algemeen belang en de strijd van conflicterende belangen 104
4.3 Wezenlijk Nederlands belang als beleidsvertaling van algemeen belang 106
4.3.1 Geschiedenis 106
4.3.2 Restrictief toelatingsbeleid als uitgangspunt 107
4.3.3 Drie uitzonderingen op het restrictieve toelatingsbeleid 111
4.3.4 Het wezenlijk Nederlands belang als uitzonderingspositie 111
a. Vreemdelingencirculaires vanaf 1966 111
b. Vreemdelingencirculaire 1982 112
c. Vreemdelingencirculaire 1994 113
d. Deelaspecten van het wezenlijk Nederlands belang 114
4.3.5 Een kleine bloemlezing van bevolkingspolitieke- en economische doeleinden 115
4.3.6 Wezenlijk Nederlands belang in de nieuwe Vreemdelingenwet 2000 117
4.4. Een nadere invulling noodzakelijk? 118
4.5. Tot slot 122

DEEL B: BUITENLANDSE WERKNEMERS EN PRIORITEITGENIETEND AANBOD

5. Toepasselijkheid Wav door onderscheid tussen buitenlands werknemer en zelfstandige 123
5.1 Inleiding 123
5.2 Toepasselijkheid Wav en nationale begrippen 123
5.2.1 Onderscheid tussen werknemer en werkgever 123
5.2.2 Onderscheid tussen werknemer en zelfstandige 125
5.3 Toepasselijkheid Wav in verband met werknemer c.q. zelfstandige in de Europa-overeenkomsten 130
5.4 Conclusie 134

6. Prioriteitgenietend aanbod in het algemeen 136
6.1 Inleiding 136

6.2 De inspanningsverplichting van de werkgever 137
a. Algemeen 137
b. Werving via dagbladen 138
c. Nalaten van wervingsinspanningen 139
d. Beletselen bij werving 141
6.3 Prioriteitgenietend aanbod daadwerkelijk inzetbaar? 142
a. Inleiding 142
b. Reëel aanbod 142
c. Redelijk termijn 143
d. Aanbod na scholing en een 'redelijke tijd' 144
6.4 Prioriteitgenietend aanbod in concreto passend? 145
a. Algemeen 145
b. Functie-eisen omtrent talenkennis en kennis van land en cultuur 146
6.5 Bemoeilijking van de werving van prioriteitgenietend aanbod 147
a. Inleiding 147
b. Te strenge of niet reële functievoorschriften 147
c. Salaris te laag in verhouding tot de aangemelde functieomschrijving 149
d. Leeftijdsgrenzen en leeftijdseisen in de vacature 153
e. Ongebruikelijke combinatie van verschillende soorten werkzaamheden 155
6.6 Werkgever versus arbeidsvoorziening: wie heeft het laatste woord? 157
6.7 Tot slot 158

7. Specifieke categorieën buitenlandse werknemers 160
7.1 Inleiding 160
7.2 Categorieën buitenlandse werknemers waarvoor sectoraal of categoriaal arbeidsmarktbeleid geldt 162
7.2.1 Personeel in de gezondheidszorg 162
a. Verpleegkundigen en verzorgenden 162
b. Gediplomeerde medici 165
7.2.2 Arbeid in de metaalsector 166
7.2.3 (Seizoens)arbeid in land- en tuinbouw 168
7.2.4 Horeca-personeel 172
7.3 Categorieën waarvoor gedifferentieerd beleid geldt 177
7.3.1 Sporters 177
a. Algemeen 177
b. Topsporters 179
c. Toptrainers 180
d. Incidentele deelname aan sportwedstrijden 181
7.3.2 Musici, artiesten en acteurs 181
7.3.3 Directeuren-(groot)aandeelhouders als werknemer 184
7.3.4 Werknemers ter bevordering van internationale handelscontacten en concernpersoneel 184
7.3.5 Gastdocenten en wetenschappelijk personeel aan Universiteiten 187
7.3.6 Categorieën die niet beroeps- of branche-georiënteerd zijn 189
7.3.6.1 Stagiaires 189
7.3.6.2 Practicanten 191

7.3.6.3 Au pairs 192
7.4 In jurisprudentie gespecificeerde categorieën 195
7.4.1 Godsdienstleraren en geestelijke voorgangers 195
7.4.2 Leraren in onderwijs in eigen taal en cultuur (OETC) 198
7.4.3 Seksuele dienstverleners 198
7.4.4 Werknemers op de internationale arbeidsmarkt 203
7.5 Overzicht en conclusies 204

DEEL C: ZELFSTANDIGEN EN WEZENLIJK NEDERLANDS BELANG

8. Wezenlijk Nederlands belang en zelfstandigen 209
8.1 Inleiding 209
8.2 Zelfstandigen in het algemeen 209
8.2.1 Algemene toelatingsvoorwaarden voor zelfstandigen in Vc. 1994 209
a. Het uitoefenen van een beroep of bedrijf 209
b. Voldoende middelen van bestaan 210
c. Geen gevaar voor de openbare rust, openbare orde of nationale veiligheid 211
8.2.2 Voorwaarden voor de vestiging van zelfstandigen in economische zin in Vc. 1994 en Adviseringsbeleid EZ 211
a. Zelfstandige ondernemersactiviteiten 212
b. Leeftijd 213
c. Wezenlijk Nederlands economisch belang 214
d. Het aantrekken van iemand uit het buitenland 214
8.2.3 Voorwaarden voor de vestiging van zelfstandigen in economische zin in beleid, beschikkingen en jurisprudentie 215
a. Duidelijk innovatieve waarde 216
b. Geen verstoring van de bestaande concurrentieverhoudingen 220
c. Economische noodzaak tot het verrichten van bedoelde activiteiten 222
d. Overige formuleringen 223
8.2.4 Welke belangen vallen niet onder het wezenlijk Nederlands (economisch) belang? 224
8.3 Aanvragen waarvoor geen advies hoeft te worden ingewonnen 225
a. Chinees-Indonesische horecabedrijven 225
b. Zuid- en Oost-Aziatische horecabedrijven 226
c. Overige bedrijfsactiviteiten 226
8.4 Tot slot 228

9. Bijzondere categorieën zelfstandigen 229
9.1 Zelfstandige kunstenaars 229
a. Algemeen 229
b. Asielkunstenaars 231
9.2 Zelfstandige musici en artiesten 233
9.3 Zelfstandige schrijvers en vertalers 235
9.4 Zelfstandige topsporters 235

9.5 Nawoord 236

DEEL D: SLOT

10. Bevindingen 237
a. Inleiding 237
b. Teneur van het toelatingsbeleid 238
c. Economische migratie 240
d. Nationale speelruimte 241
e. Casuïstisch karakter van een rekbaar begrip 242
f. Objectiveringen 243
g. Wat is nu het wezenlijk Nederlands belang? 244
h. De symboolfunctie van het restrictief beleid 247
i. Pleidooi voor een categoriale aanpak 247
j. Pleidooi voor een 'duratieve' aanpak 248
k. Pleidooi voor een integrale aanpak 249

Summary 250
Literatuurlijst 254
Jurisprudentieregister 260
Trefwoordenregister 266